

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

CEE Font de l'Abella

El **Projecte de convivència** és l'instrument on es reflecteixen les accions que el centre desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

Els temes del Projecte de convivència els desenvolupem seguint aquest quadre de doble entrada:

	ÀMBIT		
NIVELL	AULA	CENTRE	ENTORN
<i>Valors, actituds i resolució de conflictes</i>	Coeducació		
	Educació intercultural		
	Educació per la pau		
	Educació socioemocional		
	Educar en el respecte		
	Educar en l'esforç i la responsabilitat		
	Inclusió		
	Absentisme		
	Educar en la gestió i resolució positiva dels conflictes: conflictes lleus i greus.		
<i>Organització de centre</i>	Acollida		
	Comunicació		
	Estructura i gestió de recursos		
	Norma		
	Participació		

Nivells

A.Valors i actituds i resolució de conflictes

Contribuir que tot l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els/les altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

B.Organització del Centre

No és possible la convivència si no tenim una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos. L'organització afavoreix o dificulta el clima de convivència.

Àmbits d'actuació

Necessita d'una acció global, coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps del nostre alumnat.

Àmbits d'intervenció:

-Centre - Aula - Entorn

Contextualització del Centre: alumnat, tipologia d'alumne, context geogràfic de barri.

El centre escolaritza alumnes de les comarques del Gironès, del Pla de l'Estany i part de La Selva interior. L'escola atén alumnat de 3 a 18-21 anys que presenta necessitats educatives especials degudes principalment a una discapacitat intel·lectual i/o un trastorn de l'espectre autista.

L'alumnat presenta diversos nivells de competències i requereixen un entorn, una organització i unes propostes educatives i terapèutiques ajustades a les seves necessitats educatives i terapèutiques per desenvolupar al màxim el seu potencial, aspectes que quedaran recollits en el seu Pla individualitzat de treball (PI).

El Centre s'organitza en seccions segons l'edat dels/les alumnes: infantil, primària i secundària. A la secció els agrupaments es realitzen en funció del nivell competencial, necessitats benestar del grup per tal d'homogeneïtzar en la mesura que sigui possible el grup per afavorir relacions comunicatives i d'aprenentatge.

Desenvolupament dels temes del projecte de convivència segons nivell i àmbit d'actuació.

A.Valors, actituds i resolució de conflictes

Els valors i les actituds són accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

La resolució de conflictes són accions per abordar de manera efectiva les tensions inevitables del dia a dia i proposar accions i protocols per a la reconciliació entre les parts, reparar els danys i establir les bases per evitar-ne la repetició.

1.Coeducació

Entenem que l'acció educativa es fonamenta en el reconeixement de les potencialitats i individualitats dels i les alumnes, independentment del seu sexe o orientació sexual.

Una bona acció coeducadora és fonamental per prevenir la violència masclista i homòfoba, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

Ús correcte del llenguatge inclusiu

Igualtat de gènere: participació, materials, tasques quotidianes, tractament de les imatges, ...

2. Educació intercultural

Suposa incorporar a l'escola des d'una perspectiva inclusiva els grups socials o culturals que formen una societat.

Es basa en:

- La igualtat que garanteix una educació bàsica i de qualitat per a tothom, que ens iguali en oportunitats, tant a autòctons com nousvinguts.
- La diversitat, entenent-la com educar per aprendre a conviure en societats plurals i complexes, compartir valors, valorar tothom i per tant, també la seva llengua i cultura, remarcant allò que ens fa iguals.
- La identitat que contribueix a la construcció de personalitats madures i responsables, d'identitat múltiple, amb arrels i sentit de pertinença al territori on viuen.

Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones.

3. Educació per la pau

Conjunt de valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que reflecteixen el respecte a la vida, a l'ésser humà i a la seva dignitat i que posen en primer pla els drets humans, el rebuig a la violència en totes les seves formes i l'adhesió als principis de llibertat, justícia, solidaritat i tolerància, així com la comprensió entre els pobles, els col·lectius i les persones.

Fomentar l'esperit crític, materials didàctics, recursos, estratègies, metodologies que afavoreixin els valors de convivència

4. Educació socioemocional

La definim com la capacitat de reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber-les expressar, utilitzar i gestionar de manera positiva.

Distingim cinc blocs.

- **Consciència emocional:** percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom (por, enuig, alegria...).
- **Regulació emocional:** gestionar les emocions de manera apropiada, prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) i generar emocions positives (l'alegria, l'amor, d'humor...).
- **Autonomia emocional:** autoestima, autoconeixement, capacitat de demanar ajuda, autoeficàcia per generar les emocions desitjades.
- **Competència social:** comporta mantenir bones relacions amb altres persones i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, ésser assertius etc.
- **Competències per a la vida i el benestar:** capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc.

Educació socioemocional: planificada, intencional i sistemàtica pel benestar de l'alumnat i de tothom.

5. Educar en el respecte

L'entendem com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i convida en societat. En una societat diversa, rica i intercultural, cal advocar pel diàleg com a forma bàsica de respecte.

Per treballar el respecte potenciem:

- *Respectar-se un mateix*, atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Una bona autoestima permet ser positiu, tenir confiança en si mateix i en els altres, per tant facilita els aprenentatges i les relacions socials.
- *El respecte als altres* és l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar, opinions i creences, evitant qualsevol tipus de discriminació per motius de gènere, sexe, raça... o qualsevol altra condició. És molt important el reconeixement i el respecte que l'alumnat ha de tenir als professors i a les famílies.
- *El respecte envers el món* significa ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper (estris, llibres, aules, passadissos...) la natura i el medi ambient (sostenibilitat, reciclatge...)

Saber escoltar, dialogar, arribar a acords, comprendre.

6. Educar en l'esforç i la responsabilitat

Definim *l'esforç* com la capacitat de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. També ens permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la vida.

Definim *la responsabilitat* com la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes.

Treballarem des de dos àmbits: l'escolar i el social.

- *Escolar*: l'alumnat s'ha de comprometre en el seu propi procés d'aprenentatge. Conèixer els interessos i despertar la motivació de l'alumnat facilita l'aprenentatge. L'esforç no sempre és garantia d'èxit. Les diferents capacitats i habilitats de l'alumnat són factors decisius. L'alumnat ha d'assumir les pròpies limitacions i tolerar la frustració quan no assoleixi les fites.

- *Social*: vivim en una societat amb drets, però també amb deures i responsabilitats.

Hem de convertir al nostre alumnat en ciutadans actius i compromesos en la societat: conservació i cura del que és públic, convivència pacífica, participació en activitats de caire social, respecte, conservació de la natura, etc.

Corresponsabilitat família-escola La confiança, el respecte i la comunicació oberta són essencials per una bona relació entre els professionals i les famílies.

7. Inclusió

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves l'oportunitat de créixer conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

El centre educatiu s'adapta a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Escolarització compartida, CEEPSIR, agrupacions diverses, compartir projectes i metodologies, materials.

8. Absentisme

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat. Es té en compte també l'abandonament, la no escolarització o la desescolarització.

Cal dissenyar protocols d'actuació per l'absentisme tenint en compte si és puntual o crònic. Cal buscar respostes en l'entorn de l'alumne, incidint i analitzant les seves causes.

Identificar les causes i treballar per la reincorporació al centre.

9. Educar en la gestió i la resolució positiva dels conflictes: conflictes lleus i greus

Entenem el conflicte com la situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.

Considerem les mesures preventives següents:

- la presa de decisions de manera consensuada,
- promoure la cohesió del grup,
- la comunicació i el treball cooperatiu.

I les eines, habilitats i/o estratègies d'intervenció davant el conflicte:

- l'arbitratge pel qual una tercera persona, després d'escoltar les dues parts, pren la decisió per solucionar el conflicte.
- la negociació formal cooperativa o facilitació quan una tercera persona ajuda a les persones involucrades afavorint la comunicació.
- la mediació quan les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació entre elles.

Els conflictes lleus són majoritàriament conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal. Els podem evitar o minimitzar plantejant diverses estratègies de gestió eficaç d'aula o plantejant estratègies proactives (metodologies diverses, agrupacions d'alumnes, programacions multinivell, etc.).

Si el conflicte es produeix o persisteix, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció: com la mediació, etc.

Els conflictes greus entre d'altres són, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Es consideren especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angoixa. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa o dependència del centre, i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat.

Les normes d'organització i funcionament del centre, estableixen les mesures correctores i sancionadores que s'aplicaran davant les faltes lleus o greus o irregularitats comeses per l'alumnat. Han de tenir com a finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu amb un caràcter reparador i restaurador, inclouent alguna activitat d'utilitat social per al centre. Cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar la mediació escolar com a estratègia de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones.

Coordinació, protocols, perfils i característiques de l'alumnat. Acords. Pactes.

B. Organització del centre

Al centre cal un marc organitzatiu que gestioni, faciliti, articuli i doni sentit tant a les actuacions com als processos i que potencii un clima participatiu, positiu i creatiu.

1. Acollida

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre posa en funcionament per acompanyar a l'alumnat nouvingut o alumnat que s'incorpora després de processos d'absència i a les seves famílies, al professorat i personal de l'administració i serveis que s'incorpora al centre i a d'altres professionals que hi puguin intervenir.

Tenim elaborat un Pla d'acollida que defineix els processos a seguir per crear els vincles emocionals adequats, establir un bon clima relacional i afavorir la implicació en el centre dels nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.). Entenem l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, no restringit a un primer contacte o trobada inicial.

Dins d'aquest procés, i en el cas de l'acollida a les famílies, la carta de compromís educatiu és un document clau que permet formalitzar la seva coresponsabilitat i implicació amb el centre educatiu.

Pla d'acollida: famílies, alumnes, professionals, PAS,... Carta de compromís educatiu.

2. Comunicació

Disposem d'uns canals de comunicació que permeten a tothom, o bé accedir a la informació que necessiten en el moment que la necessiten, o bé posar-se en contacte amb les persones que tenen el coneixement.

Vetllem perquè els professionals desenvolupin les habilitats comunicatives necessàries, i contemplin en les seves relacions tant aspectes de llenguatge verbal com no verbal, sent la llengua catalana, la llengua de relació de comunicació i cohesió social en un marc de respecte a la diversitat lingüística.

Les tecnologies de la informació i la comunicació permeten una comunicació fluïda i immediata entre els diferents membres de la comunitat educativa, alhora que faciliten l'accés a la informació.

Mereix especial atenció la comunicació entre l'escola i la família, cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit, conèixer quines són les seves expectatives i opinions.

Un aspecte que cal treballar també és la projecció externa del centre.

Canals de comunicació entre família i escola (agenda, telèfon, entrevistes, reunions, festes, ..) i entre professionals. Comunicació fluïda respectant confidencialitat. SAAC i TIC.

3. Estructura i gestió de recursos

Per tal de garantir un bon clima en el centre és necessària una estructura i gestió de recursos que faciliti la participació i la presa de decisions de tota la comunitat educativa, així com el bon funcionament del centre.

En la gestió de recursos cal posar especial atenció a diversos aspectes: els elements humans i materials, els elements espacials i temporals, els processos de gestió del coneixement i el lideratge.

Estratègies d'organització: horaris (àrees, activitats, professionals), espais (distribució aula, interpavellons, espais comuns,...), materials diversos compartits.

4. Norma

Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. (Incloses al NOFC). Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre. La gestió participativa d'aquestes normes comporta la implicació en la seva elaboració i el seu compliment per part de les persones afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar alternatives.

A l'hora d'establir el marc normatiu del centre cal, en primer lloc, tenir clar els objectius que com a centre volem assolir. Seguidament, es redacten aquelles mesures que afavoreixen la consecució d'aquests objectius i decidir, si pot ser per consens, quines d'aquestes mesures s'adoptaran. Cal preveure la normativa necessària per al seu compliment, que ha de tenir valor educatiu i eficàcia coercitiva. En aquest sentit, cal no confondre les normes amb simples orientacions. Aquestes són poques i clares, i ajuden a entendre, assumir i reconèixer els límits. Són públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

Estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma: poques i clares.

5. Participació

Participar és ser protagonista actiu i sentir-se part d'una organització. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu.

L'escola ensenya a participar, o sigui crea estructures que faciliten la participació i pràctiques que hi conviden. Es promouen estratègies que ajuden i motiven l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits.

Les normes d'organització i funcionament dels centres determinen formes de participació dels i les alumnes que faciliten la seva presència en la vida del centre, el diàleg i la coresponsabilització; n'afavoreixen el compromís en l'activitat educativa i propicien la seva formació en els hàbits democràtics de convivència.

De manera especial, incidim en la participació i implicació de les famílies en la tasca educativa de l'escola. Per a tal fi, la carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

La participació com element actiu dels propis processos: educatiu, seguiment, avaluació.

NIVELL	ÀMBIT: AULA- CENTRE- ENTORN	ACTUACIONS I RECURSOS
<i>Valors, actituds i resolució de conflictes</i>	Coeducació	<ul style="list-style-type: none"> •Hàbits i rutines. •Càrrecs a l'aula de caràcter rotatiu. •Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació. •Tutories individualitzades, tutories entre iguals, per parelles, aprenentatge cooperatiu, company-guia, apadrinament entre alumnes, grups flexibles, tallers, assemblees, xerrades i dinàmiques de grup, simulacions i role-playing. •Activitats amb materials gràfics: cartells etc •Activitats per indicació, tallers,... •Detectar possibles conflictes i actuacions discriminatòries, per tal de poder fer una bona actuació mitjançant el diàleg, la mediació i si cal contenció. •Buscar recursos externs. Xerrades i formació. •Promoure activitats a l'aula i de lleure (tallers, jocs cooperatius, jocs al pati, jocs a l'aula, sortides, colònies...).
	Educació intercultural	
	Educació per la pau	
	Educació socioemocional	
	Educar en el respecte	
	Educar en l'esforç i la responsabilitat	
	Inclusió	
	Absentisme	
Educar en la gestió i resolució positiva dels conflictes: conflictes lleus i greus.		
<i>Organització de centre</i>	Acollida	<ul style="list-style-type: none"> •Participar en campanyes de solidaritat i concursos organitzats per l'escola i per altres entitats. •Activitats a partir de llibres i materials de la biblioteca. •Programar eixos transversals i projectes. •Celebrar diferents diades i festes: la festa del xai, la diada a Catalunya... •Música, piscina, dansateràpia, psicomotricitat, teràpia amb gossos, equinoteràpia. •Ús de les tecnologies de la informació: web, blocs, dinantia, filmacions i gravacions. •Reunions i coordinacions amb professionals interns i externs. Grups de treball. •Comissions de treball entre professionals i alumnat. •Autoavaluació i coavaluació. •Grups de pares. Festes compartides.
	Comunicació	
	Estructura i gestió de recursos	
	Norma	
	Participació	